

8. Лавриненко Д.Д. До методики вивчення взаємодії деревних порід у дібровах. / Д.Д. Лавриненко // Пр. ін-ту лісівництва. – К. : АН УРСР, 1958. – Т. 7. – С. 92–114.
9. Лавриненко Д.Д. Наукові основи підвищення продуктивності лісів Полісся Української РСР. /Лавриненко Д.Д. – К. : УАСГН, 1960. – 195 с.
- 10.Лавриненко Д.Д. Лісові культури / Лавриненко Д.Д., Антиков О.Я. – К. : Укрсільгоспвидав, 1962. – 115 с.
- 11.Лавриненко Д.Д. Взаимодействие древесных пород в различных типах леса. / Лавриненко Д.Д. – М. : Лесн. пром-сть, 1965. – 247 с.
- 12.Лавриненко Д.Д. Создание тополевых насаждений / [Лавриненко Д.Д., Редько Г.И., Лишенко А.А., Ковалевский А.К. и др.]. – М. : Лесн. пром-сть, 1966. – 314 с.
- 13.Лавриненко Д.Д. Розвиток лісотипологічної науки на Україні / Д.Д. Лавриненко // Вісник с.-г. науки. – 1967. – № II. – С. 93–100.
- 14.Лавриненко Д.Д. Створення лісових культур у дібровах України / Лавриненко Д.Д. – К. : Урожай, 1970. – 178 с.
- 15.Лавриненко Д.Д. Лісові культури / Лавриненко Д.Д. – К. : Урожай, 1973. – 96 с.

ТАК, БУЛИ ЛЮДИ..., КЛАСИКИ-ЛІСІВНИКИ, ПАМ'ЯТЬ ПРО НИХ СВІТЛА – ЖИТИМЕ У ВІКАХ!

В.М. Маурер, кандидат сільськогосподарських наук

Нинішній рік 115-річчя Національного університету біоресурсів і природокористування України непересічний і для колективу навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства. У цьому році співробітники, студентство, випускники разом з лісовою громадськістю країни та багатьма іншими, прямо або опосередковано причетними до лісогосподарського

факультету, відзначатимуть ювілеї когорти класиків-лісівників, славетних науковців і талановитих організаторів навчального процесу, творців його визначної історії: 135-річчя проф. М.О. Ткаченка, 115-річчя проф. Б.Й. Логгінова, 105-річчя проф. К.Є. Никітіна, 100-річчя професорів Т.Т. Малюгіна та Д.Д. Лавриненка, 95-річчя доцента Г.В. Дубініна та 90-річчя доцентів В.С. Наконечного і М.І. Шендрикова.

Нам усім ще належить повною мірою оцінити їх внесок у справу розбудови факультету, інституту, університету, галузі, збагнути їх велич і значення для лісівничої науки та фахової освіти, вклонитися їх життєвому

подвигу та зробити усе аби гідно продовжити їх справу і щоб світла пам'ять про них у наших серцях жила вічно.

Професор Михайло Олефірович Ткаченко посідає чільне місце серед класиків лісівничої науки та освіти першої половини ХХ століття. Свої наукові та педагогічні вершини він сягнув у Петербурзькій лісотехнічній академії, якій присвятив 50 років свого життя. З Україною М.О. Ткаченка єднає не тільки місце його народження, дитинство, шкільні роки та здобуття середньої лісівничої освіти, але й робота на кафедрі загального лісівництва Київського лісогосподарського інституту у передвоєнні роки.

Михайло Олефірович народився 15 листопада 1878 року у м. Валки Харківської губернії у родині селянина. Середню спеціальну освіту здобував спочатку у Харківському землеробському, а пізніше – в Уманському училищі садівництва і лісівництва, яке закінчив у 1899 р. У період навчання у Харкові, завідувачем училища був знаний лісовод і агроном А.А. Колесов. В Умані разом із М.О. Ткаченком навчався у майбутньому славетний таксатор, професор М.В. Третьяков.

Одразу після закінчення Уманського училища М.О.Ткаченко вступає до Петербурзького лісового інституту, який закінчує у 1904 році.

Після завершення навчання в інституті М.О. Ткаченка, як одного з найкращих випускників, залишили на кафедрі ґрунтознавства для підготовки до професорської діяльності «стипендіантом вищого оклада».

Упродовж 1906–1908 рр. М.О. Ткаченко працював асистентом кафедри лісовпорядкування та лісової таксації, а у 1908 р. його відрядили на один рік до Німеччини для запозичення досвіду ведення лісового господарства.

Протягом 1912–1917 рр. Михайло Олефірович завідує Лісовим бюро з винаходів спеціального комітету, а потім – до 1929 р. працює у Державному інституті дослідної агрономії завідувачем відділу, який координував усю лісівничу науку країни.

У 1919 р. М.О. Ткаченка обирають професором лісівництва Петроградського лісового інституту, де він викладав курс окремого лісівництва (лісові культури), а з 1921 р. він очолює кафедру загального лісівництва.

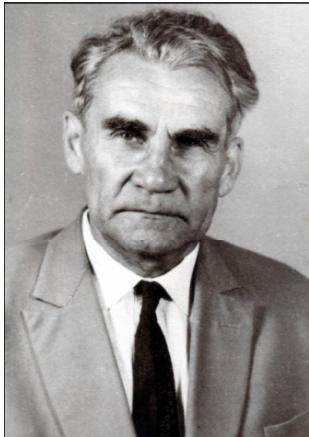
Дослідження Михайла Олефіровича завжди враховували потреби практики вітчизняного лісового господарства та фахової освіти, про що свідчать його монографії «Леса Севера», «Концентрированные рубки», «Очистка лесосек» та ряд інших публікацій. У 1939 р., очолюючи за сумісництвом кафедру загального лісівництва Київського лісогосподарського інституту, він видає капітальний підручник «Общее лесоводство», який із вдячністю згадує не одне покоління лісівників країни. Загалом проф. М.О. Ткаченко видав друком близько 150 наукових і методичних праць.

Михайло Олефірович був непересічним лектором. Його лекції вирізнялися оригінальністю та свіжістю думки, чималою шанобливістю до лісу, широтою охоплення матеріалу, послідовністю та обґрунтованістю виснов-

ків. До студентів був вимогливим, насамперед при оцінці знань, але завжди опікувався ними.

Однокурсники з навчання, колеги по роботі згадували М.О. Ткаченка як винятково неупереджену людину, суворого критика, який категорично не мирився з науковим кар'єризмом.

Михайла Олефіровича не стало 25 грудня 1950 р. Його поховали у Санкт-Петербурзі у парку на території ЛЛТА.

20 липня виповнилося 115 років з дня народження ровесника університету, корифея вітчизняної агролісомеліоративної та лісокультурної науки, продовжувача наукової школи академіка Г.М. Висоцького, доктора сільськогосподарських наук, професора Бориса Йосиповича Логгінова.

Народився Борис Йосипович в інтелігентній родині у м. Брянськ. Після закінчення гімназії та військової служби навчався на лісових факультетах Єкатеринбурзького політехнічного (1919–1920 рр.) і Воронежського сільськогосподарського (1920–1924 рр.) інститутів. Після 10 років роботи таксатором у лісовпорядкувальних експедиціях, лісничим Шиповського дослідного лісництва і співробітником науково-дослідного лісгоспу ЛЛТА, Б.Й. Логгінов у 1935 р. вступає до аспірантури УкрНДІЛГА до славетного агролісомеліоратора, проф. Г.М. Висоцького. Восени 1938 р. у Ленінграді в ЛТА Борис Йосипович за матеріалами фундаментальних і комплексних досліджень з розробки системи агротехнічних і лісомеліоративних заходів проти засух, пилових бур та ерозії ґрунтів захищає кандидатську дисертацію. З 1938 по 1941р. разом зі своїм учителем, академіком Г.М. Висоцьким продовжує опрацьовувати наукові основи степового лісорозведення та створення лісових полезахисних смуг. Війна перервала їх творчу співпрацю. У роки воєнного лихоліття Борис Йосипович до 1944 р. очолює кафедру лісової таксації та економіки Куйбишевського лісогосподарського інституту.

Після звільнення України від фашистської навали Б.Й. Логгінов повертається до Харкова й очолює Український інститут лісового господарства і агролісомеліорації. У 1949 р. Бориса Йосиповича запрошують на посаду заступника директора з наукової роботи у щойно організований у Києві Інститут Лісу Академії наук України, який очолив академік П.С. Погребняк. Працюючи в інституті Борис Йосипович чималу увагу приділив дослідженням специфіки лісовідновлення та лісорозведення в умовах Полісся, Лісостепу й Степу України, опрацював, чинні і нині, агролісомеліоративне і лісокультурне районування.

У 1956 Б.Й. Логгінова було обрано головою відділення лісівництва, гідротехніки і меліорації УСГА (нині НААН України). З 1962 по 1974 рр. він очолював кафедру лісових культур Української сільськогосподарської академії, а пізніше працював на посаді професора та керівника лабораторії полезахисного лісорозведення Боярської ЛДС.

Перу Бориса Йосиповича належить понад 300 наукових праць різного ґатунку, серед них монографії “Агролісомеліорація” та “Основи полезахисного лесоразведения”, навчальні посібники “Краткий курс лесных культур”, “Лесное семеноводство”, підручник “Лесные культуры”. Він є фундатором відомої далеко за межами України наукової школи з лісокультурної справи. Під його керівництвом опрацьовано та успішно захищено 9 докторських та 39 кандидатських дисертацій.

Б.Й. Логінова не стало 27 листопада 1995 року. Поховали його на Байковому цвинтарі у Києві.

Понад 40 років свого життя присвятив лісовій галузі країни та лісогосподарському факультету доктор сільськогосподарських наук, професор К.Є. Нікітін. Народився Костянтин Євлампійович 22 грудня 1908 р. у с. Чуриліно Арського району Республіки Татарстан.

Вищу освіту здобув у Казанському інституті сільського господарства і лісівництва, який закінчив у 1930 р. Після завершення навчання працював таксатором, упорядковуючи ліси у різних куточках колишнього СРСР.

Восени 1934 р. К.Є. Нікітін вступає до аспірантури Архангельського лісотехнічного інституту, навчання в якій завершує успішним захистом кандидатської дисертації у 1937 р.

З 1937 р. по 1942 р. Костянтин Євлампійович працює доцентом, а потім завідувачем кафедри в Архангельському лісотехнічному інституті.

З 1942 р. і до кінця Великої Вітчизняної війни він перебуває на військовій службі. Після демобілізації, з серпня 1945 р. Костянтин Євлампійович працює доцентом, заступником директора, деканом лісогосподарського факультету Київського лісогосподарського інституту.

У 1964 р. Костянтин Євлампійович захистив докторську дисертацію на тему: «Теоретичні та експериментальні дослідження таксаційної будови і росту модринових насаджень України».

На початку 60-х років К.Є. Нікітін став ініціатором широкого застосування математичних методів та електронно-обчислювальної техніки у дослідженнях і практиці лісового господарства та лісовпорядкування.

У 1965 р. Костянтину Євлампійовичу Ректоратом було доручено організацію кафедри економічної кібернетики УСГА, а у 1969 р. його було обрано завідувачем кафедри лісової таксації, якою він керував до 1980 р.

Період завідування проф. К.Є. Нікітіним кафедрою лісової таксації ознаменувався неабиякою активізацією наукових досліджень, удосконаленням методів навчальної роботи та суттєвим поліпшенням матеріальної бази.

Проф. К.Є. Нікітін опублікував понад 100 наукових праць, підготував гідну зміну науковців – докторів і кандидатів наук, а також чималий загін спеціалістів лісового господарства. У 1979 р. йому було присвоєно Почесне звання «Заслуженого працівника вищої школи Української РСР».

З 1980 р. і до кінця життя Костянтин Євлампійович працював професором кафедри лісової таксації Української сільськогосподарської академії. Він є фундатором української лісотаксаційної наукової школи, найяскравішими представниками якої є проф. А.З. Швиденко та член-кореспондент УААН, проф. А.А. Строчинський.

За цикл наукових праць «Методичне та інформаційне забезпечення системи обліку і комплексного використання лісових ресурсів УРСР» авторському колективу під керівництвом проф. К.Є. Нікітіна (по смерттю) у 1990 р. присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки.

6 лютого 1987 р. Костянтина Євлампійовича не стало. Його поховали на Байковому цвинтарі Києва.

У далекому 1934 р. уперше переступив поріг лісогосподарського факультету славетний український вчений, корифей у галузі лісових культур, лісівництва, геоботаніки й екології, доктор сільськогосподарських наук, професор Дмитро Данилович Лавриненко. Народився він 2 липня 1913 р. у с. Локнисте на Чернігівщині у сім'ї сільського вчителя. Після закінчення семирічки у Чернігові вступає до землевпорядної лісової школи, яка у 1930 році була реорганізована у лісомеліоративний технікум. З 1931 р. дипломований спеціаліст за призначенням працює спочатку районним лісоводом Решетилівки на Полтавщині, а потім лісоводом у Добрянському лісгоспі на Чернігівщині.

У 1934 р. Дмитро Данилович вступає на лісогосподарський факультет Українського лісотехнічного інституту, який закінчує з відзнакою у 1939 р. і залишається працювати асистентом кафедри загального лісівництва. З осені 1940 р. Д.Д. Лавриненко навчається у заочній аспірантурі під керівництвом завідувача кафедри лісових культур, професора В.Е. Шмідта.

З перших днів і до кінця Великої Вітчизняної війни Дмитро Данилович перебуває у лавах діючої армії. За проявлені мужність і героїзм його нагороджують орденом Червоної Зірки та чотирма медалями.

З грудня 1945 р. Д.Д. Лавриненко працює спочатку молодшим науковим співробітником Ботанічного саду АН УРСР, а з організацією у липні 1946 р. Інституту лісівництва (з 1955 р. – Інституту лісу) АН УРСР переходить на роботу до нього, де і працює до злиття його з УкрНДІЛГА. Упродовж 1956–1966 рр. в інституті він очолює відділ лісових культур.

Наукову роботу розпочав ще студентом КЛГІ з вивчення унікальних дубових насаджень Тростянецького лісгоспу на Сумщині. Молодий науковець у дипломній роботі вперше обґрунтовує специфічну взаємодію дуба та ясена у насадженнях Лісостепу. Подальші дослідження цих об'єктів уже у повоєнні роки стали основою кандидатської дисертації "Дубово-ясеново-модринові культури", яку Д.Д. Лавриненко захистив у 1947 р.

Підвищена допитливість до механізму взаємодії деревних порід і поглиблене розуміння основ лісової типології визначили напрям подальших наукових пошуків Дмитра Даниловича. Проведені ним фундаментальні дослідження у північному Лісостепу (1946–1948 рр.), південному Лісостепу та Степу (1949–1951 рр.) і на Поліссі (1954–1955 рр.) дали змогу Д.Д. Лавриненку вже у 1959 році захистити докторську дисертацію на тему: "Взаємодія ясена з дубом та іншими породами в лісах України". У 1961 йому було присвоєно звання професора за спеціальністю "Лісові культури".

В УкрНДІЛГА Дмитро Данилович основну свою увагу концентрував на опрацюванні науково обґрунтованих типів лісових культур для України.

У 1966 р. Д.Д. Лавриненко обирається завідувачем кафедри загального лісівництва УСГА, на якій і працює до виходу на пенсію у 1977 році. Лекції Дмитра Даниловича відзначалися глибоким змістом, діалектичним підходом до трактування процесів та явищ, які перебігають у лісових насадженнях.

Лавриненко Д.Д. опублікував 5 монографій, 8 брошур, понад 140 наукових статей. Під його керівництвом захистили дисертації 17 аспірантів.

Фундаментальні знання своєї справи, неабияка ерудиція в питаннях лісівництва, феноменальна працездатність, освіченість, щирість та людяність зажили Дмитру Даниловичу заслуженої поваги співробітників, колег і студентів.

1 листопада 1979 р. Дмитра Даниловича не стало. Поховали його на Байковому цвинтарі Києва.

100 років з дня народження, як і професору Д.Д. Лавриненку, у цьому році виповнюється доктору технічних наук, професору Тимофійу Тимофійовичу Малюгину, славетному вітчизняному науковцю з механізації та автоматизації лісогосподарських робіт, діячу вищої школи, знаному далеко за межами України, видатному продовжувачу справи свого вчителя, професора І.М. Зими.

Народився Т.Т. Малюгін 1 травня 1913 р. у робітничій сім'ї на Донеччині. Після закінчення семирічки навчався у слюсарній майстерні і одночасно на курсах креслярів-конструкторів.

У 1936 році Тимофій Тимофійович вступив до Київського політехнічного інституту. На курсі разом з ним навчався видатний вчений сучасності – нинішній президент Національної академії наук України, академік Борис Євгенович Патон. Відмінник навчання, іменний стипендіат Т.Т. Малюгін з перших років навчання виявив неабиякі здібності до вивчення технічних дисциплін і жадобу до наукової діяльності.

У 1941 році, після завершення з відзнакою навчання у КПІ та отримання диплома інженера-механіка Тимофій Тимофійович працює за призначенням на Київському авіазаводі. На початку війни бере участь у спорудженні оборонних об'єктів на підступах до Києва. Під час окупації сто-

лиці працював у майстерні робітником, а з перших днів визволення міста був активним учасником його відбудови.

З 1947 року Т.Т. Малюгін викладає технічні дисципліни (теоретичну механіку, опір матеріалів) студентам факультетів Київського лісогосподарського інституту. Молодий викладач бере активну участь у розбудові навчальної й матеріально-технічної бази закладу та працює над кандидатською дисертацією на тему: «Исследование влияния упругого сцепа на изменение тягового усилия при вспашке», яку успішно захистив у 1956 р. Завдячуючи неабиякому хисту науковця, необмеженій ерудиції, феноменальній пам'яті, працездатності та новаторству Тимофій Тимофійович виростає у провідного фахівця з механізації лісогосподарських робіт і стає найближчим помічником свого вчителя проф. І.М. Зими, під керівництвом якого у 1971 р. захищає докторську дисертацію на тему: «Теоретические и экспериментальные исследования комплектований машинно-тракторного парка равнинной части Украинской ССР». У ній Т.Т. Малюгін вперше у колишньому СРСР опрацював нові погляди та науково обґрунтовані рекомендації щодо оптимізації складу машинно-тракторного парку лісогосподарських підприємств із застосуванням економічних методів та електронно-обчислювальної техніки, які суттєво підвищили ефективність комплектування та використання машин і механізмів у лісовій галузі країни.

Упродовж 20 років (1975–1994 рр.) Тимофій Тимофійович очолював одну з кращих у країні кафедру механізації лісогосподарських робіт і лісоексплуатації. Із властивою йому енергією, проф. Т.Т. Малюгін активно употужнював матеріально-технічну базу кафедри. Саме у цей період на території кафедри збудовано ангар для зберігання лісогосподарської техніки та проведення занять, а на території Дзвінківського лісництва Боярської ЛДС облаштовано навчальний полігон і машинний двір площею 1200 м².

Тимофій Тимофійович автор понад 180 наукових робіт з питань комплексної механізації та автоматизації лісогосподарського виробництва і 17 авторських свідоцтв на винаходи та відкриття. За впровадження винаходів у народне господарство його нагороджено знаком «Изобретатель СССР». Підручник «Механізація лісогосподарських робіт», виданий ним у співавторстві з професором І.М. Зимою, в якому викладено основні положення та конструкції лісогосподарських машин та специфіка експлуатації машинно-тракторного парку, тривалий час був базовим у всіх ВНЗ колишнього СРСР. Він і нині послуговується популярністю студентів вищих навчальних закладів.

Помер Т.Т. Малюгін 3 червня 1995 р., поховали його на Байковому цвинтарі у Києві.

У цьому році виповнилося б 95 років Людині, Лісівнику, Педагогу, Декану – Георгію Володимировичу Дубініну. Народився Георгій Володимирович 11 березня 1918 року у родині вчителів у містечку Липовець Вінницької області. Семирічку закінчив у школі с. Козин у голодному 1933 році, а ще через рік – робітфак при інституті у с. Маслівці.

Після переїзду батьків до Білої Церкви Г.В. Дубінін вступив до 10 класу середньої школи № 3, яку закінчив у 1935 р.

У 1936, після року навчання на геологорозвідальному факультеті Київського гірничого інституту, Г.В. Дубінін прийняв важливе рішення про вступ до Українського лісотехнічного інституту. Набравши на вступних іспитах 19 балів з 5 предметів (математики, фізики, хімії, мови та історії партії) був зарахований спочатку на загально-технічний, а через рік – на лісогосподарський факультет інституту. Лекції студентам факультету того часу викладали такі знані лісівники: професор (згодом академік) П.С. Погребняк, професори В.Е. Шмідт, Я.В. Ролл, З.С. Голов'янка, Д.І. Товстоліс та ряд інших знаних постатей вітчизняної фа-

хової освіти.

У 1940 році після успішного захисту під керівництвом проф. Н.О. Коновалова дипломної роботи на тему: «Екзоти в культурах Білоцерківського лісгоспу» Георгію Володимировичу було присвоєно кваліфікацію інженера лісового господарства, видано диплом з відзнакою і, як і багатьох інших випускників, його відрядили на роботу у західні, приєднані до України у 1939 р., області. Але почати практичну роботу йому не довелося. Одразу після закінчення інституту Г.В. Дубініна забрали на військову службу, яку він розпочав у Житомирі у школі молодших командирів. Після завершення навчання його залишили у школі на посаді командира взводу і викладача геодезії та картографії.

Велика Вітчизняна війна застала Георгія Володимировича у Житомирі. Зі школи його призначили у лінійний підрозділ на посаду помічника командира взводу управління. В липні–серпні Г.В. Дубінін захищає Київ і рідне Голосієве від фашистських загарбників. Фронтові дороги Георгія Володимировича пролягли через Кавказ, Карельський перешийок, міста Выборг і Ленінград, Варшаву та Познань. Разом з іншими воїнами, Георгій Володимирович брав участь у наступальних боях на Берлін. 16 квітня 1945 р. у районі Зеєлівських висот його було важко поранено розривом протипіхотної міни. За бойові звитяги Георгія Володимировича нагородили орденом Червоної зірки, двома орденами Вітчизняної війни 1-го ступеня та багатьма медалями.

У грудні 1945 р. після завершення лікування Г.В. Дубініна демобілізували з армії. З січня 1946 р. Георгій Володимирович працює інженером Білоцерківського лісгоспу, після чого його, за сприянням академіка П.С. Погребняка, призначено директором заповідника – пам'ятки садово-паркового будівництва «Олександрія». Обіймаючи посаду директора заповідника Г.В. Дубінін викладає лекції з полезахисного лісорозведення студентам Білоцерківського сільськогосподарського інституту.

У 1951 р. Георгія Володимировича було призначено на посаду директора Фастівського лісгоспу. За рік його роботи лісгосп із 20-го посів 2-ге місце. Практичну діяльність Г.В. Дубінін активно поєднував з науково-

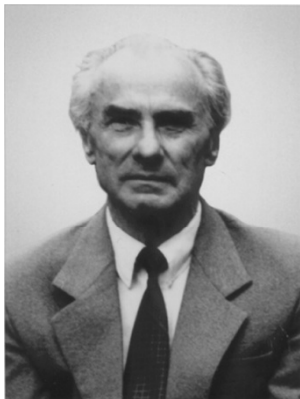
пошуковою роботою і у 1952 р. вступає до аспірантури на кафедру лісових культур свого рідного інституту. Першим його керівником був завідувач кафедри лісових культур, доцент М.М. Ягниченко, а пізніше – професор Б.И. Логгінов.

Після успішного захисту дисертації на тему «Реконструкція малоцінних грабняків Вінницької області» уся подальша трудова діяльність Г.В. Дубініна пов'язана з кафедрою лісових культур: асистент (1955 р.), старший викладач (1959 р.), а упродовж 1962–1973 рр. – доцент кафедри.

Із 1965 по 1972. р. Георгій Володимирович працює деканом рідного лісогосподарського факультету. Обіймаючи цю посаду він повною мірою реалізував свої найкращі риси: неабиякий талант організатора, людяність у стосунках з колегами та студентами, безкомпромісність і прагнення прийти на допомогу до кожного, хто її потребує.

Своїм ставленням до роботи Г.В. Дубінін здобув незаперечну повагу колег і щире шану студентства факультету. Лісогосподарський факультет під проводом свого Декана – один з найкращих у навчанні, перший серед інших в академії у спорті та художній самодіяльності. Його батьківське піклування і ставлення до студентів факультету допомогло багатьом випускникам стати справжніми фахівцями своєї справи, патріотами Вітчизни та українського Лісу і, насамперед, не байдужими людьми.

За роботу на посаді декана Г.В. Дубініна нагородили медаллю «За трудову доблесть». Проте головним надбанням життя Георгія Володимировича є щира шана випускників та усіх, хто знав і пам'ятає Георгія Володимировича Дубініна – Людину, Лісівника, Педагога, Декана.

Ювілейне 90-ліття з дня народження цього року виповнилося ще одному декану, який багато років обіймав цю посаду, загальновідомому лісівничій громаді України, доценту В.С. Наконечному. За 40 років педагогічної діяльності на лісогосподарському факультеті Василь Степанович вишколив цілу когорту лісових спеціалістів, багато з яких і нині обіймають високі керівні посади у лісовій галузі, є знаними людьми в Україні.

Наконечний В.С. народився 10 січня 1923 р. у с. Степанці Канівського району Черкаської області у селянській родині. У 1941 р. закінчив 10 класів і з початком Великої Вітчизняної війни його забрали на військову службу, яку він проходив у 1-му Київському артилерійському училищі. Після евакуації до Красноярська Василь Степанович одержав призначення до Ташкента, де формувалася стрілецька бригада, з якою у грудні 1941 р. він уже брав участь у боях під Москвою, був тяжко поранений і до березня 1942 р. перебував у госпіталі. З квітня до грудня 1942 р. він продовжив навчання в артучилищі м. Красноярськ, а отримавши звання лейтенанта, був відправлений на Сталінградський фронт, де воював у складі 4-ї Гвардійської стрілецької дивізії, з якою пройшов усю війну, закінчивши її у Відні. Василь Степанович був командиром взводу, начальником розвідки дивізіону, командиром батареї.

Демобілізовано В.С. Наконечного у 1947 р. у чині капітана. За бойові звитяги Василя Степановича нагороджено двома орденами Вітчизняної війни 2-го ступеня, орденом Червоної зірки і 5-ма медалями.

У 1949 р. В.С. Наконечний вступив на лісогосподарський факультет Київського лісогосподарського інституту, який закінчив у 1954 році і був залишений асистентом кафедри загального лісівництва Української сільськогосподарської академії. У 1962 р. він захищає кандидатську дисертацію, а з 1963 р. працює доцентом цієї ж кафедри. З 1972 по 1982 рік працює деканом лісогосподарського факультету. У 1977–1987 рр. – завідує кафедрою загального лісівництва, а з 1988 р. до 1994 р. Василь Степанович продовжує працювати на ній доцентом.

Наукові інтереси В.С. Наконечного були пов'язані з опрацюванням раціональних способів ведення лісового господарства у грабових дібровах Правобережного Лісостепу України. Василь Степанович досліджував лісівничий вплив граба у дібровах та успішність природного поновлення сосни. Результати своїх наукових пошуків В.С. Наконечний опублікував у понад 70 наукових статтях, 18 навчальних і методичних посібниках з лісівництва.

До останніх своїх днів Василь Степанович опікувався проблемами галузі, факультету, кафедри, колег і випускників. Не стало його 21 вересня 2009 р. Поховали у Києві на Лісовому цвинтарі.

Надзвичайно рано – на 53 році життя, у розквіті творчих і духовних сил пішов з життя завідувач кафедри дендрології, доцент М.І. Шендриков, якому у цьому році, як і В.С. Наконечному, виповнилося би 90 років.

Народився Микола Іванович 17 грудня 1923 р. у м. Россошь Воронежської області у родині службовців. У 1941 р. після закінчення середньої школи М.І. Шендриков, як і багато інших випускників цього року, став курсантом військового училища зв'язку у м. Воронеж. Пізніше (1942 р.) продовжив навчання у танковому училищі та на курсах військових перекладачів при Військовому інституті іноземних мов у Москві. У 1943–1945 рр. М.І. Шендриков – перекладач штабу стрілецького полку, командир взводу, офіцер розвідки, помічник начальника штабу з оперативної роботи, заст. командира стрілецької роти на Ленінградському фронті. За бойові звитяги Миколу Івановича нагородили орденом „Красной Звезды”, медалями „За оборону Ленінграда” та „За победу над Германией в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.”.

Одразу після демобілізації у травні 1946 р. М.І. Шендриков вступає до МВТУ ім. Баумана. Після двох місяців навчання захворів і був змушений перервати навчання. У 1947 р. після успішного складання вступних іспитів був зарахований на 1-й курс лісогосподарського факультету КЛГІ, який закінчує з відзнакою у 1951 р. Як одному з кращих випускників факультету Миколі Івановичу пропонують продовжити навчання в аспірантурі при кафедрі дендрології. Після успішного захисту кандидатської дисерта-

ції з 1954р. М.І. Шендриков працює асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри дендрології Української сільськогосподарської академії, а упродовж 1968–1974 рр. обіймає посаду завідувача.

У 1958–1960 рр. Микола Іванович викладав у Державному будівельному інституті при Раді Міністрів Монгольської Народної республіки та був консультантом-дендрологом Інституту Генплану у м. Улан-Баторі. Після повернення із закордонного відрядження М.І. Шендриков упродовж 1961–1966 рр. працює заступником декана лісогосподарського факультету УСГА.

Пріоритетними напрямками наукових досліджень М.І. Шендрикова були культура горіхоплідних в Україні та вивчення специфіки росту екзотів у лісових і захисних насадженнях. Під керівництвом Миколи Івановича, у рамках науково-дослідної роботи очолюваної ним кафедри дендрології, підготували та захистили кандидатські дисертації М.Г. Курдюк, А.Ф. Рубцов, О.А.Калініченко і О.К.Дорошенко. Загалом Микола Іванович видав друком понад 30 наукових праць з питань дендрології та культури деревних інтродуцентів і екзотів в Україні.

Не стало М.І. Шендрикова 24 січня 1976 р.

Як і у всіх корифеїв, біографії класиків-лісівників багато у чому схожі: відмінники навчання, всі до початку науково-педагогічної діяльності працювали на виробництві та на собі зазнали роки воєнного лихоліття, осягали потреби і проблеми ведення лісового господарства та чітко уявляли його перспективу. З поміж інших, їх вирізняла актуальність та ґрунтовність наукових здобутків, попри іноді порівняно незначну чисельність виданих монографій і наукових праць. Притаманними для них рисами, незалежно від непохитності чи лагідності характеру, були ерудованість та інтелігентність у поєднанні з безкомпромісністю й неупередженістю при захисті своїх наукових і фахових поглядів, надзвичайна Людяність і бажання до самопожертви задля Лісу та Вітчизни. Досягнувши своїх висот і визнання вони залишалися пересічними людьми, відкритими для колег та студентів, для тих, хто оточує і нужденних. Насичене їх життя і сьогодні є для нас взірцем і дороговказом. Бо усі вони були Людьми з великої літери, тому пам'ять про них світла – житиме у віках!